

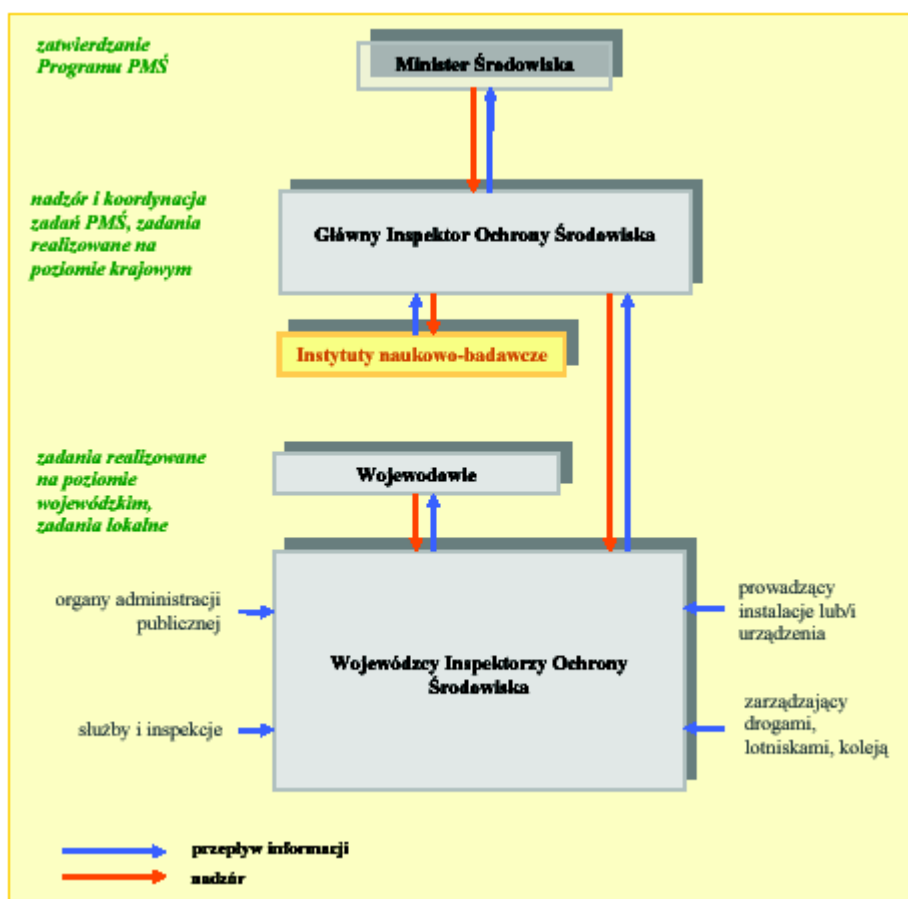
2. Struktura Państwowego Monitoringu Środowiska

Działalność Państwowego Monitoringu Środowiska z mocy art. 24 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982 z późn. zm.) koordynują organy Inspekcji Ochrony Środowiska.

Na poziomie krajowym zadania PMŚ wykonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska; jest on również koordynatorem działań prowadzonych dla potrzeb Państwowego Monitoringu Środowiska.

W realizacji zadań PMŚ uczestniczą również inne jednostki i służby zobowiązane do tego na mocy prawa np. organy administracji rządowej i samorządowej, zarządzający drogami, lotniskami, koleją, prowadzący instalacje, instytuty naukowo-badawcze wykonujące zadania w ramach umów z GIOŚ.

Na rys. 1. przedstawiono w formie blokowej strukturę organizacyjną PMŚ.

Rys 1. Struktura organizacyjna Państwowego Monitoringu Środowiska.

Informacje te zostały ujęte w trzech blokach PMŚ: bloku- presje, bloku - stan oraz bloku-oceny i prognozy różniących się istotnie pod względem funkcji jakie pełnią w systemie. Zadania w ramach bloku - stan będą realizowane w ramach podsystemów.

W ramach bloku – presje będą pozyskiwane i gromadzone informacje o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do środowiska, a w szczególności informacje o emisjach pozyskiwane z systemu administracyjnego, statystyki publicznej oraz wytwarzane przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

Podstawowym blokiem w systemie PMŚ jest blok-stan, obejmujący działania związane z pozyskiwaniem, gromadzeniem, analizowaniem i upowszechnianiem informacji o poziomach substancji i innych wskaźników charakteryzujących stan poszczególnych elementów przyrodniczych. W oparciu o dane zgromadzone w ramach tego bloku wykonywane będą oceny dla poszczególnych komponentów. Na poziomie krajowym programy pomiarowo-badawcze realizowane będą w ramach siedmiu podsystemów reprezentujących poszczególne komponenty środowiska lub specyficzne oddziaływania.

Informacje gromadzone w ramach bloków presje i stan zasilą blok- oceny i prognozy, w ramach którego będą wykonywane zintegrowane oceny i prognozy stanu środowiska, analizy przyczynowo-skutkowe wiążące istniejący stan środowiska z czynnikami kształtującymi ten stan, mającymi swoje źródło w społeczno-gospodarczej działalności człowieka.

Dla potrzeb PMŚ wykorzystywane będą dane społeczno-gospodarcze gromadzone w systemie statystyki publicznej oraz w innych systemach administracyjnych. Ponadto w celu prawidłowego funkcjonowania PMŚ konieczny będzie nieodpłatny dostęp do danych wytwarzanych przez służby państwowe zobligowane prawem do ich wytwarzania, w tym do danych meteorologicznych i hydrologicznych.

Program Państwowego Monitoringu Środowiska opracowany przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska i zatwierdzony w dniu 6 listopada 2012 r przez Ministra Środowiska jest podstawą do opracowania programów wojewódzkich monitoringu na lata 2013-2015.

2.1 Struktura i cele Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2013 – 2015

Zadania Inspekcji Ochrony Środowiska związane z koordynacją i prowadzeniem Państwowego Monitoringu Środowiska na obszarze województwa realizuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska. Zadania organów Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie koordynacji PMŚ określają przepisy ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska i przepisy odrębne (art. 3 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982 z późn. zm.).

Państwowy Monitoring Środowiska Województwa Łódzkiego swoją strukturą odpowiada Państwowemu Monitoringowi Środowiska, stanowiąc tym samym źródło informacji o środowisku będących wynikiem pomiarów i ocen jego stanu jak i analizą wpływu różnych czynników, w tym presji wynikających z działalności człowieka.

Państwowy monitoring środowiska województwa łódzkiego będzie:

- systematycznie dostarczać administracji rządowej i samorządowej informacje o aktualnym stanie i stopniu zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska,
- informować o źródłach wprowadzanych do środowiska substancji lub energii,
- stanowić podstawę do formułowania programów ochrony środowiska oraz do oceny skuteczności realizacji tych programów, a w szczególności racjonalizacji gospodarowania środkami finansowymi przeznaczanymi na gospodarkę wodną województwa,
- umożliwiać identyfikację obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska oraz dokumentowanie i ocenę skuteczności działań podejmowanych w celu ich przywrócenia bądź utrzymania;
- dostarczać informacje dla potrzeb opracowywania planów zagospodarowania przestrzennego, wykonywania ocen oddziaływania na środowisko oraz prac studialnych i prognostycznych,
- określać wpływ źródeł zanieczyszczenia na jakość środowiska,
- dostarczać informacje o przewidywanych skutkach użytkowania środowiska, lokalizacji potencjalnych zagrożeń.
- informować społeczeństwo o zagrożeniach ekologicznych.

Program badań stanu czystości środowiska w województwie łódzkim na lata 2013-2015 zestawiono w punktach obejmujących poszczególne elementy środowiska.

1. Monitoring jakości powietrza

Program pomiarów imisji zanieczyszczeń powietrza obejmuje następujące zadania:

1. Eksploatacja 10 automatycznych punktów pomiarowych w 2013r., w tym:
 - 7 w Aglomeracji Łódzkiej (w Łodzi 4 punkty pomiarowe i 1 meteorologiczny, po 1 w Pabianicach i Zgierzu),
 - 1 punkt pomiarowy w Piotrkowie Trybunalskim,
 - 1 punkt w Radomsku,
 - 2 stacje ochrony roślin, w Gajewie oraz w Parzniewicach (stacja w Parzniewicach prowadzona jest wspólnie z PGE Elektrownia Bełchatów S.A.).

System monitoringu automatycznego będzie obejmował pomiary:

- SO₂ na 8 stanowiskach,
- NO_x na 9 stanowiskach,
- O₃ na 6 stanowiskach,
- CO na 6 stanowiskach,
- benzen i pochodne (BTX) na 2 stanowiskach,
- PM10 na 8 stanowiskach,
- PM 2,5 na 2 stanowiskach.

Począwszy od 2014r. liczba stacji automatycznych wzrośnie do 11, po uruchomieniu drugiej stacji komunikacyjnej w centrum Łodzi (planowany zakres pomiarowy: NO_x, CO, PM10).

2. Pomiar średnich dobowych wartości stężenia pyłu PM10 na 14 stanowiskach pomiarów manualnych, z czego w Aglomeracji Łódzkiej na 3 stanowiskach. Pomiary stężenia pyłu PM2,5 metodą manualną prowadzone będą na 3 stanowiskach pomiarowych w województwie, z czego na 2 w Łodzi i na 1 stanowisku w Piotrkowie Trybunalskim.
3. Pomiary (metodą pasywną) wskaźnika SO₂ i NO₂ w 2013r. na 174 punktach pomiarowych. Od 1 stycznia 2014 r. liczba punktów pomiarów pasywnych zmaleje do 167.
4. Pomiary zawartości metali i WWA w pyłe zawieszonym PM10 na 14 stanowiskach pomiarowych. Ponadto na 1 stanowisku pomiaru tła miejskiego (w Śródmieściu Łodzi) będą prowadzone pomiary zawartości WWA o rozszerzonym zakresie oznaczeń (benzo(a)antracen, benzo(b)fluoranten, benzo(j)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno(1,2,3-cd)piren, dibenzo(a,h)antracen).

5. Badania chemizmu opadów atmosferycznych na stanowisku w Sulejowie

2. Badania stanu czystości wód powierzchniowych

Program badań wód powierzchniowych obejmuje następujące zadania:

1. Badania jakości wód powierzchniowych w punktach pomiarowo-kontrolnych, usytuowanych w zlewniach rzek województwa łódzkiego
2. Monitoring wód sztucznie zmienionych w tym zbiorników zaporowych (zb. Sulejowski, zb. Wąglanka-Miedzna, zb. Cieszanowice, zb. Bugaj, zb. Próba łącznie z dopływami i odpływami).

Liczba punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu wód powierzchniowych w perspektywie czasowej Wojewódzkiego Programu Monitoringu Środowiska w poszczególnych latach wynosi:

	<i>rzeki</i>	<i>zbiorniki</i>	<i>RAZEM</i>
rok 2013 -	71	+ 3	= 74
rok 2014 -	69	+ 3	= 72
rok 2015 -	67	+ 2	= 69

3. Badania stanu czystości wód podziemnych

Badania stanu jakościowego i ilościowego wód podziemnych przeprowadzane zostaną w 165 studniach w cyklu 3 – letnim obejmując w kolejnych latach badań (2013 – 2015), studnie reprezentujące główne poziomy wodonośne, eksploatowane na potrzeby wodociągowe lub lokalne zapotrzebowanie ludności. Na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN), prowadzone będą badania wód podziemnych w 13 ppk.

4. Monitoring stanu środowiska na obszarach przebiegu autostrad i dróg szybkiego ruchu

Ze względu na planowane dokończenie ważnych inwestycji drogowych, w tym odcinków autostrad i dróg ekspresowych w okresie obowiązywania Wojewódzkiego Programu Monitoringu Środowiska na lata 2013-2015 planuje się objąć monitoringiem stanu

środowiska w rejonach zrealizowanych odcinków trasy A1 i A2 oraz S8 i S14 w zakresie jakości powietrza (SO₂ i NO₂ - metoda pasywna) oraz jakości wód powierzchniowych.

5. Badania hałasu

Badania poziomu hałasu w celu oceny stanu akustycznego środowiska, szczególnie na obszarach nie objętych obowiązkiem sporządzania map akustycznych.

6. Monitoring pól elektromagnetycznych

W programie monitoringu pól elektromagnetycznych przewiduje się badania na 3 kategoriach terenów: w miastach powyżej 50 tys. mieszkańców, w miastach poniżej 50 tys. mieszkańców oraz na terenach wiejskich. W sumie w 45 punktach pomiarowych w każdym roku – w 135 punktach w programie 3 letnim.

Przewiduje się utrzymanie gęstości sieci pomiarowej PEM w okresie obowiązywania WPMS.

Realizacja zadań określonych w Programie Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Łódzkiego w pełnym zakresie uzależniona będzie od dostępności środków finansowych przeznaczonych na to zadanie zarówno z budżetu jak i z funduszy celowych, w tym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

Informacje wytworzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Łódzkiego, dotyczące poszczególnych komponentów środowiska dostarczą materiału statystycznego do realizacji cyklu opracowań tematycznych, aktualizacji strony internetowej WIOŚ a także kolejnego wydania raportu o stanie środowiska w województwie łódzkim.